

Ópiumsúly

Délkelet-ázsiai gyűjtemény

Leltári szám:	4913 
Tárgytípus:	bronz-, ólom- és nemesfém tárgyak; használati tárgyak; fémművesség
Készítés helye:	Chiang Mai, Thaiföld (Sziám), Délkelet-Ázsia
Anyag/technika:	bronz, öntött, vésett
Méretek:	magasság: 3, 5 cm átmérő: 2, 8 cm

Nyolcszögletű talapzaton álló, négylábú, hátán vésett gyöngyfűzérrel díszített elefánt formájú ópiumsúly Chiang Maiból (ma Észak-Thaiföld).

Burmában, a 14. században már biztosan használták a szakirodalom és a gyűjtői körök által csak „ópiumsúlyoknak” nevezett bronzsúlyokat, az ópium, különféle nemesfémek és drágakövek értékének meghatározásához. A legnagyobb súly körülbelül 1600 grammos volt, míg a legkisebb ennek mindössze kétszázad része. A századok során a trónra lépő uralkodó általában mindig újabb, mitológia vagy állatfigurákból álló sorozatot adott ki, némileg változó preferenciákkal (béka, kutya, bika, elefánt...). A hintha/hamsa madár (magyarul: vörös ásólúd, Indiában brahmani kacs) és a karaweik (burmai daru) azonban töretlenül őrzi a népszerűségét. Bár a használatban már a brit gyarmatosítás óta felváltották őket az egyszerű vaslapok (súlymértékként), illetve a pénz fizetőeszközként való bevezetése, a gyűjtők és a turisták szemében továbbra sem veszítették el hajdani vonzerejüket.

Chiang Maiban (az akkori Lanna királyság fővárosa, majd Sziám része) a 15. században már említik a súlyok használatát, a 16. századi burmai invázió pedig egyértelműen nyomot hagy a Chiang Mai-i súlyok kialakításán.

Sziámból ugyan kevesebb ópiumsúly maradt ránk, mint Burmából, de gyakorta éppen ezért régebbiek is, előbbieken általában több az ezüst, mint a bronz, amittől szürkés csillogást kapnak. Egy másik különbség, hogy a sziámiak között gyakrabban találhatunk elefánt figurákat.

